

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
PO SESTANKU O ZLATEM FISKALNEM PRAVILU

Ljubljana, 5. marec 2012

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj. Sestanek je bil produktiven. Nadaljevali smo razpravo, ki smo jo začeli že pred tehničnim začetkom mandata te vlade. Nov element v teh pogovorih je bil v petek podpisan fiskalni pakt v evro-območju oziroma Evropski uniji, kar olajšuje naše delo tudi pri pripravah ustavnih sprememb in zapisu zlatega pravila v slovenski ustavni oziroma pravni red. Vsi predstavniki slovenskih parlamentarnih strank so danes potrdili zavezo iz prejšnjega dogovora, da so pripravljene usklajevati in tudi glasovati za to, da Slovenija zapiše v ustavo uravnotežen proračun. Dogovorili pa smo se tudi, da se ta evropski fiskalni pakt ratificira čim prej, v skladu s slovensko proceduro.

Glede samega besedila je bil tudi dogovor, da se v ustavo oziroma v sam 148. člen ustave, ki ga spreminjamo, zapiše tisto, kar je nujno, to je, na kratko, da so proračuni v Sloveniji uravnoteženi ali da imajo presežek, kar pomeni, da zadolževanje ni dovoljeno.

V izvedbenem zakonu, ki bo tudi ustavni zakon, ki se bo sprejemal z dvotretjinsko večino, pa se bo podrobneje uredilo izvajanje fiskalnega pravila. Uredi se aciklično delovanje proračunske politike, uredijo se primeri, kadar se krši to pravilo in uredi se terminski načrt za doseganje tega pravila, se pravi, v koliko letih je potrebno to pravilo doseči in proračune izenačiti.

MARKO MILENKOVIČ (SVET NA KANALU A): Gospod premier, kdaj je zaenkrat načrt, da naj bi Slovenija dosegla uravnotežen proračun? Rečeno je bilo tudi, v eni izmed izjav po seji od udeležencev seje, da naj bi vlada do naslednjega tedna pripravila nov predlog, ker da je bil ta preveč kompleksen. Pa me zanima, za kaj je šlo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, želja nas vseh je, da se pride do uravnoteženega proračuna čim prej. Tu želimo posnemati en tak svetel vzor v Evropski uniji, to je Nemčija, ki je pravzaprav spravila svoj proračunski primanjkljaj na polovico odstotka v rekordnem času, ob tem da je nemško gospodarstvo v tem času dosegalo zavidljivo rast in je njihova brezposelnost na rekordno nizki ravni. Kaj to pomeni v letnicah, bo pokazala razprava, ne le o tem predlogu za ustavno spremembo, ampak predvsem razprava, ki bo prišla parlament, skupaj z rebalansom proračuna. Vsekakor pa bo ta časovna meja še znotraj tega mandata, se pravi, lahko govorimo o mandatu tega državnega zbora in posledično te vlade.

Glede novega teksta: to je del procedure. Slovenska vlada je na prejšnji seji v sredo določila delovni osnutek, za potrebe tega sestanka. Ni ga še poslala v državni zbor, ker smo želeli to prej uskladiti. V četrtek, predvidoma, bo iz tega delovnega teksta na podlagi današnje razprave in tudi predlogov nastal formalni predlog za ustavno spremembo, ki pa bo, ko gre za samo spremembo 148. člena ustave, nekoliko ožji, se pravi, bodo samo nujne opredelitve. Vse tisto, kar je izvedbene narave, bo šlo v ustavni zakon.

ROK ŠULIGOJ (INFO TV): Ali bo besedilo tega člena jasno omejevalo odhodke in kakšne bodo sankcije v primeru kršitev tega člena?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Nov, drugi odstavek 148. člena ustave, bo določal, da so proračuni uravnoteženi ali v presežku. Se pravi presežek ne bo prepovedan, to je tudi določilo fiskalnega pakta oziroma 3. člena fiskalnega pakta. Ustavno besedilo, bo zelo verjetno določalo tudi izjeme, to je situacije v primeru naravnih ali drugih večjih nesreč, ko je možno posledice, ki so nastale in so velike, možno odpravljati tudi s kratkoročnim zadolževanjem proračuna. Sankcije in ukrepe, v kolikor se vseeno zgodi nedovoljen primanjkljaj, oziroma mimo izjeme naravnih nesreč, bo določal ustavni zakon. To je tudi naša obveza oziroma obveza vseh v evro-območju glede na fiskalni pakt, ki določa, da je potrebno v notranjo ureditev na ustavni ali podobno zavezujoči ravni v državah članicah, se pravi na nacionalni ravni, zagotoviti tudi avtomatski stabilizator, se pravi ukrepe, ki, v primeru, če pride do kršitve v naslednjem letu, avtomatsko uravnotežijo proračun. To pa je možno, kot veste, narediti na dva načina, ali tako da povečaš davke ali tako da zmanjšaš izdatke. To bo določeno v samem izvedbenem zakonu. Naj ob tem povem še to, da je ta fiskalni pakt, ki je bil v petek podpisan, tisti formalni okvir, ki pravzaprav tem ukrepom, ki jih sami izvajamo zaradi nas, zaradi naše situacije, zaradi slovenskih potreb, zaradi naše dolgoročne stabilizacije, daje smisel.

Glede na to, da je Slovenija del evro-območja, kjer so tudi druge države članice, je v našem interesu ne samo, da imamo mi uravnotežen proračun, ampak da imajo uravnotežen proračun tudi druge države članice, ker na ta način mi ščitimo naše davkoplačevalce, ker to preprečuje, da bi mi potem pokrivali izgube tistih, ki jih ustvarjajo zaradi svojih primanjkljajev. Mi te spremembe v ustavi ne delamo zato, ker bi delali uslugo komu drugemu oziroma zaradi tega, ker bi nas k temu silila evropska pogodba, ampak to delamo zaradi nas. Evropska pogodba je pomoč k temu, da bo to delo smiselno. Torej, da ne bomo samo mi tisti, ki bomo disciplinirani in bomo uredili javne finance, ampak bodo tudi drugi.

MARKO MILENKOVIČ (SVET NA KANALU A): Lahko prosim komentirate socialni dialog, kako poteka? Sindikati v prejšnjem mandatu niso pristajali na določene stvari. Ko je vaša vlada napovedala na začetku, da bo privarčevala 800 milijonov, so se sindikati takoj oglasili, zagrozili z resnimi protiukrepi. Ali računate na neko nasprotovanje ali menite, da ste dosegli dogovor?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najprej naj rečem, da vsi skupaj uporabljamo besedo varčevanje napačno. Tukaj ne gre za varčevanje, ker varčuješ takrat, kadar nekaj imaš in tega ne potrošiš. Mi govorimo o tem, da ne potrošimo tega, kar bodo ustvarjale prihodnje generacije in da ne bomo živeli na račun tistih, ki jih danes še ni, kar je seveda odgovorna politika.

Dejansko pa bo potrebno skrčiti izdatke. V tem trenutku, ko je vlada določila izhodišča za rebalans proračuna, proračunski uporabniki iščejo rezerve. Kje jih bodo našli, je v tem trenutku še prezgodaj govoriti. Da to ne bi bil konflikt, je šla vlada v socialni dialog. Skušali bomo tudi te ukrepe, kolikor bo možno uskladiti. Je pa treba vedeti, da je rebalans proračuna interventni ukrep. To ni nek dolgoročen ukrep, to ni nekaj, kar bo potekalo naslednjih pet let in bo zahtevalo sistemske spremembe. Lahko bo vodilo v nadaljnje sistemske spremembe, vendar je to interventni ukrep, gasilski ukrep, ki ga je treba sprejeti zelo hitro in vsake postavke ne bo možno uskladiti. Smo se pa dogovorili s socialnimi partnerji, da vlada vso dokumentacijo oziroma vse akte, ki jih sprejme v zvezi z rebalansom, pošlje vsem socialnim partnerjem.